

**ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
Р І Ш Е Н Н Я**

17.04.2024

м. Охтирка

№ 74

**Про затвердження Програми
для кривдників на території
Охтирської міської територіальної
громади на 2024-2026 роки**

Відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 р. № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказу Міністерства соціальної політики від 01.10.2018 р. № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою ефективного здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, керуючись частиною шостою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Охтирської міської ради **вирішив:**

1. Затвердити Програму для кривдників на території Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки (додаток 1).
2. Визначити відповідальним за організацію та впровадження Програми для кривдників на території Охтирської міській територіальній громади управління соціального захисту населення Охтирської міської ради.
3. Визначити відповідальним виконавцем Програми для кривдників на території Охтирської міській територіальній громади КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг».
4. КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг» (Неофітна Л.П.) залучати до реалізації програми представників закладів охорони здоров'я, національної поліції, служби у справах дітей, громадських організацій, соціальних педагогів та психологів закладів освіти.
5. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Ставицьку Л.С.

Міський голова

Павло КУЗЬМЕНКО

**Керуючий справами
виконавчого комітету**

Володимир ГУЦЬ

ПРОГРАМА
для кривдників на території Охтирської міської територіальної громади
на 2024-2026 роки

1. Загальні положення

1.1. Цією програмою для кривдників на території Охтирської міської територіальної громади (далі – Програма) передбачено комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

1.2. У цій Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

1.3. Метою Програми є зміна насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм і гуманістичних цінностей.

1.4. Завданнями цієї Програми є:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;
- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

1.5. Виконання цієї Програми, її проходження кривдниками забезпечує КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг».

1.6. До реалізації Програми залучаються фахівці, які мають фахову вищу освіту (в тому числі психолог, психотерапевт, психіатр) та пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі або залучені та проводять програму для кривдників на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, в порядку, передбаченому чинним законодавством.

1.7. Після надходження до управління соціального захисту населення Охтирської міської ради рішення суду про направлення особи для проходження Програми для кривдників, повідомлення уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України або у випадку добровільного звернення кривдника інформація про особу (кривдника) опрацьовується відділом підтримки сім'ї та координації надання соціальних послуг управління соціального захисту населення та виноситься на розгляд робочої групи з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі.

1.8. Рішенням робочої групи з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі утворюється мультидисциплінарна команда для реалізації плану по роботі з кривдником, склад якої визначається в кожному окремому випадку залежно від обставин.

1.9. Кривдника може бути направлено на проходження Програми на строк до одного року у випадках, передбачених законодавством. Також кривдник може брати участь у цій Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

1.10. Мультидисциплінарна команда спілкується з кривдником для визначення методики роботи, після чого психолог протягом трьох робочих днів на основі цієї Програми складає план роботи з кривдником із урахуванням усіх особливостей його психологічного стану.

1.12. КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг» повідомляє управління соціального захисту населення про початок роботи з кривдником.

1.13. Після завершення проходження кривдником Програми КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг» протягом трьох робочих днів повідомляє управління соціального захисту населення Охтирської міської ради про результати проведеної роботи, які виносяться на розгляд робочої групи з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі.

1.14. У разі неприбуття кривдника для проходження цієї Програми або ухилення від її проходження без поважних причин КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг» письмово протягом трьох робочих днів повідомляє про це Охтирське районне управління поліції Головного управління Національної поліції України в Сумській області та управління соціального захисту населення для вжиття відповідних заходів.

2. Методологічні засади

2.1. Ця Програма розроблена на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується у роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2.2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

2.3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

2.4 Характеристика Програми:

- цільова група - кривдники;
- кількість діагностичних занять - 6 сесій;
- кількість групових занять - 18 сесій;
- кількість індивідуальних занять - 14 сесій.

2.5 Форми роботи та тривалість Програми:

- Діагностування - тривалість - 6 сесій, 1 сесія - 1 година.
- Індивідуальна робота - тривалість - 14 год 30 хв, 1 сесія - 1 год.

До індивідуальної роботи входить мотиваційна бесіда - 1 сесія тривалістю 1 год 30 хв.

- Групова робота - загальна тривалість - 30 год. Заняття складається з 1-2 сесій, тривалість 1 сесії - 1 год 20 хв, із перервою між сесіями - 10 хв. За відсутності можливості проводити довготривалі заняття, кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі.

- Періодичність сесій - не рідше ніж один раз на тиждень.

2.6. Фахівці, які реалізують Програму, повинні керуватися наступними принципами:

— конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає у гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

— дотримання прав та свобод людини у процесі роботи з кривдником;

— недопущення дискримінації, що полягає у тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, наявності інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

— компетентності та професіоналізму, що полягає у застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

— комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення програм для кривдників з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

2.7. Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 21-7 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

3. Проходження Програми

3.1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

3.2. В основу цієї Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

- діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

- мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

- корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3.3. Ця Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

3.4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

4. Тематичний план Програми

4.1. Розподіл часу за модулями і темами та схема роботи з кривдником визначається в кожному окремому випадку відповідно до додатків 1 та 2 до Типової програми для кривдників затвердженої наказом Мінсоцполітики № 1434 від 01.10.2018 року (зі змінами) .

4.2. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4.3. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження Програми.

4.4. Очікувані результати проходження Програми:

4.4.1. Знання:

- понять «насильство», «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;

- наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

- відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;
- чинників формування агресивної поведінки;
- причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;
- методів аналізу конфліктних ситуацій;
- способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;
- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

4.4.2. Навички:

- визначати незадоволені власні потреби;
- задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;
- усвідомлювати власні почуття та почуття інших людей;
- запобігати ситуаціям домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- визначати власні можливості на шляху до життя без насильства;
- будувати конструктивне спілкування та ефективну комунікацію;
- визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

**Керуючий справами
виконавчого комітету**

Володимир ГУЦЬ